

Harclar Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 17 . 7 . 1964 - Sayı : 11756)

No.
492

Kabul tarihi
2 . 7 . 1964

Kanunun şümülû

MADDE 1. — Bu kanuna göre alınacak harclar aşağıda gösterilmiştir :

1. Yargı harcları,
2. Noter harcları,
3. Vergi itiraz harcları,
4. Tapu ve Kadastro harcları,
5. Konsolosluk harcları,
6. Pasaport, ikamet tezkeresi, vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harcları,
7. Gemi ve liman harcları,
8. İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harcları,
9. Trafik harcları.

BİRİNCİ KISIM

Yargı harcları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu

MADDE 2. — Yargı işlemlerinden bu kanuna bağlı (1) sayılı tarifede yazılı olanları, yargı harclarına tabidir.

Ceza mahkemelerinde şahsi hukuka ait hakların hüküm altına alınması halinde de, celse harcları haric olmak üzere (1) sayılı tarifeye göre harc alınır.

Hakem kararları

MADDE 3. — Hakem kararlarının infazı lâzımgeldiğine dair mahkeme başkanı veya hâkim tarafından verilen şerhlerden, hakem kararının mahiyetine göre, karar ve ilâm harcı alınır.

Yabancı hakem kararları ile, kanun gereğince tahkim yolu ile halli mecburi olan dâvalardan da aynı suretle harc alınır.

Yabancı mahkeme ilâmları

MADDE 4. — Yabancı bir mahkeme tarafından verilen ilâmların tenfizi için açılacak dâvalardan, bu ilâmlarda hükmolunmuş şeyin değeri, nev'i ve mahiyetine göre (1) sayılı tarife gereğince harc alınır.

Danıştay işlemleri

MADDE 5. — Danıştayda açılacak idari dâvalardan (1) sayılı tarife gereğince harc alınır.

Vergi, resim, harc ve bunlara bağlı cezalarla ilgili olup Danıştayın görevi içinde bulunan işlemler (3) sayılı tarifeye göre harca tabidir.

Karşılık dâvalar ve dâvaya müdahale

MADDE 6. — Karşılık dâvalar, müstakil dâvalar gibi harca tabidir.

Dâvaya müdahale eden kimse, kanun yollarına müracaat ederse iltihak ettiği taraftan alınan harca eşit harcı ödemek mecburiyetindedir.

Yeniden harc alınması

MADDE 7. — Muameleden kaldırılan dosya, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda belirtilen süre içinde yenilenmediği takdirde, dâvanın görülebilmesi yeniden harc verilmesine bağlıdır.

Hükmün bozulması

MADDE 8. — Bir hükmün bozulmasını mütaakıp verilecek hükümlerden yeni bir hüküm gibi karar ve ilâm harcı alınır ve bozulan hükümden evvelce alınmış olan karar ve ilâm harcı, mütaakıp hükme ait harcdan mahsubolunur.

Tashihi karar

MADDE 9. — Tashihi karar talebinin kabulü üzerine temyiz olunan hüküm tasdik edilirse, temyiz olunan hükümden alınmış olunan harc kadar yeniden harc alınır.

İadei muhakeme

MADDE 10. — İadei muhakemenin kabulü üzerine cereyan edecek dâvalar, yeni dâvalar gibi harca tabidir. İadei muhakeme talebinde bulunan neticede haklı çıkarsa evvelce alınan harc mahsubedilir.

Mükellef

MADDE 11. — Genel olarak yargı harçlarını dâvayı açan veya harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir.

Vasinin hesabının görülmesi dolayısıyla alınacak harçlar, vesayet altındaki şahsa izafeten vasiden alınır.

Her hangi bir istek olmaksızın re'sen yapılacak işlemlere ait harçlar, aksine hüküm yoksa, lehine işlem yapılan kişilerden alınır.

Celse harçlarında mükellef

MADDE 12. — Hukuk ve ticaret mahkemelerinde celse harcı, muhakeme tarafların talep ve muvafakatleri üzerine tâlik edilmiş ise taraflardan ve evvelce yapılması mümkün olan bir işlemin yapılmamış olmasından dolayı tâlik edilmişse, tâlike sebebiyet veren taraftan alınır.

Her iki halde tâlike vekiller sebebiyet vermişse celse harcı vekillere yüklenir.

Vekil veya taraflara yüklenilen celse harcı mütaakıp iki celsede ödenmezse bir misli fazlasiyle alınır. Ödenmediği takdirde harcın bu miktar üzerinden tahsili için Maliyeye tezkere yazılmasına karar verilir.

İKİNCİ BÖLÜM*İstisna ve muafıklar**Harcdan müstesna işlemler*

MADDE 13. — Aşağıda yazılı mevzular harcdan müstesnadır :

- Değeri 100 lirayı geçmiyen dâva ve takipler, «Ticari senetlere ait takipler hariç»
- Vası tâyini ve azli, hâkimin reddi talebinin kabulü ve hâkimin istinkâfına ait kararlar,

c) Ayda 250 lirayı geçmiyen nafakalara ait dâva ve takipler, «birden fazla kişiler lehine nafakaya hükmedilmesine dair ilâmlarda her kişi lehine hükmedilen miktar müstakil olarak nazara alınır.»

d) İcra ve iflâs dairelerinin kusuru yüzünden yanlış yapılmış olan işlemlerin ıslahı ve iptaline dair tetkik mercileri kararlariyle, bu iptal veya ıslah dolayısıyla yeniden yapılacak işlemler,

e) Ticaret sicilinde re'sen yapılan düzeltmeler,

f) İcra tetkik mercilerinin cezaya mütedair kararlariyle bu kararların temyizi işlemleri,

g) İcra ve İflâs Kanununun 270 nci maddesine göre yapılacak defter tutma işlemleri,

h) Yetkili makamların istiyebilecekleri ilâm ve sair evrak suretleri,

i) Kamu adına C. savcılar tarafından Hukuk mahkemelerine açılan dâvalar.

Harctan muaf olanlar

MADDE 14. — Emler ve ihtiyaçları Devlet tarafından deruhde ve temin olunan onbaşı ve ça-
vuşlar adliye işlemlerinden ötürü harctan muafırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harc alma ölçüleri ve nisbetleri

Harc alma ölçüleri

MADDE 15. — Yargı harcları (1) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nev'i ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Değer esası

MADDE 16. — Değer ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (1) sayılı tarifede yazılı değerler esastır. Müdahalenin men'i tescil ve tapu kayıt iptali gibi gayrimenkulün aynına taallük eden dâvalarda gayrimenkulün değeri nazara alınır.

Gayrimenkulün aynına taallük eden dâvalarda ecrimisil ve tazminat gibi taleplerde de bulunduğu takdirde harc, gayrimenkulün değeri ile talebolunan tazminat ve ecrimisil tutarı üzerinden alınır.

Değer tâyini mümkün olan hallerde dâva dilekçelerinde değer gösterilmesi mecburidir. Gösterilmemişse dâvacıya tesbit ettirilir. Tesbitten kaçınma halinde, dâva dilekçesi muameleye konmaz.

Noksan tesbit edilen değerler hakkında 30 ncu madde hükmü uygulanır.

Tahliye dâvalarında değer

MADDE 17. — Gayrimenkulün tahliyesi dâvalarında, yazılı mukavele olsun veya olmasın bir yıllık kira bedeli üzerinden karar ve ilâm harcı alınır.

Gayrimenkul veya gemilerin tahliye ve teslimi

MADDE 18. — Bir gayrimenkulün veya bir geminin tahliye ve teslimine dair olan icra takiplerinde tahsil harcı; bir yıllık kira bedeli, yoksa bu süreye göre takdir edilecek bir bedel üzerinden hesaplanır.

Menkullerin teslimi

MADDE 19. — Bir menkulün teslimine dair olan icra takiplerinde tahsil harcı; menkulün ilâmda veya takip talebinde gösterilen değeri, bu yoksa takdir edilecek değer üzerinden hesaplanır.

İcra takiplerinde faiz

MADDE 20. — İcra takiplerinde takipten sonra işliyecek olan faizler, harcın hesabında nazara alınmaz.

Harcın nisbeti

MADDE 21. — Yargı harcları (1) sayılı tarifede yazılı nisbetler üzerinden alınır.

Dâvadan feragat, dâvayı kabul veya sulh

MADDE 22. — Dâvadan feragat veya dâvayı kabul veya sulh, muhakemenin ilk celsesinde vuku bulursa, karar ve ilâm harcının üçte biri, daha sonra olursa üçte ikisi alınır.

İcra takibinden vazgeçme

MADDE 23. — Her ne sebep ve suretle olursa olsun, icra takibinden vazgeçildiğinin zabıtnameye yazılması için vazgeçilen miktara ait tahsil harcının yarısı alınır. Ancak haczedilen mal satılıp paraya çevrildikten sonra vazgeçilirse tahsil harcı tam olarak alınır.

Gayrimenkul veya gemilerin tahliye ve tesliminde tahsil harcı nisbeti

MADDE 24. — Gayrimenkul veya gemilerin tahliye veya teslimine dair icralarda Tahsil Harcı; (1) sayılı tarifede yazılı miktarların yarısı nisbetinde alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcın ödenmesi

Ödeme usulü

MADDE 25. — Yargı harcları ilgili kâğıt ve belgelere harc pulu yapıştırılmak suretiyle ödenir.

Ödeme yeri

MADDE 26. — Yargı harcları harca konu olan işlemleri yapan mahkeme veya daire tarafından alınır.

Kanunlarda aksine hüküm varsa bu madde yerine o hüküm uygulanır.

Maktu harclarda ödeme zamanı

MADDE 27. — (1) sayılı tarifede yazılı maktu harclar ilgili bulunduğu işlemin yapılmasından önce peşin olarak ödenir.

Mahiyetleri icabı için sonunda hesap edilip alınması gerekenler, harc alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir.

Harc peşin veya süresinde ödenmemiş ise, mütaakıp muamelelere ancak harc ödendikten sonra devam olunur.

Nispî harclarda ödeme zamanı

MADDE 28. — (1) sayılı tarifede yazılı nispî harclar aşağıdaki zamanlarda ödenir:

a) Karar ve İlâm Harcı,

Karar ve İlâm harclarının dörtte biri peşin, geri kalanı kararın verilmesinden itibaren iki ay içinde ödenir. Karar ve İlâm Harcı ödenmedikçe ilgiliye ilâm verilmez.

b) İcra Tahsil Harcı,

İcra takiplerinde Tahsil Harcı, alacağın ödenmesi sırasında, ödeme yapılmayan hallerde harc alacağının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir.

Harc alacağı icrannın yerine getirilmesiyle doğar.

Konunun değeri üzerinden alınacak İflâs Harclarında da bu bent hükümleri uygulanır.

c) Depozito, defter tutma ve miras işlerine ait harclar,

(1) sayılı tarifenin (D) bölümünde yazılı depozito, defter tutma ve miras işlerine ait harclar işin sonundan itibaren 15 gün içinde ödenir.

İlâmsız takiplerde peşin harc

MADDE 29. — İlâma dayanmayan takip isteklerinden alacak miktarının binde beşi peşin alınır.

Peşin harclar takip sonunda alınacak asıl harca mahsup olunur.

İlâma dayanmayan takiplerde alacaklı mahkemeye müracaata mecbur kalırsa, peşin alınan harc kendisine iade olunur. Veya alacaklının isteği üzerine mahkeme harclarına mahsubedilir.

Noksan tesbit edilen değer üzerinden harcın ödenmesi

MADDE 30. — Muhakeme sırasında tesbit olunan değer, dâva dilekçesinde bildirilen değerden fazla olduğu anlaşılırsa, yalnız o celse için muhakemeye devam olunur, takibeden celseye kadar noksan değer üzerinden peşin karar ve ilâm harcı tamamlanmadıkça dâvaya devam olunmaz. Hukuk Usulî Muhakemeleri Kanununun 409 ncu maddesinde gösterilen süre içinde dosyanın muameleye konulması, noksan olan harcın ödenmesine bağlıdır.

Peşin alınan Karar ve İlâm harclarının geriverilmesi

MADDE 31. — Peşin alınan Karar ve İlâm Harcı işin hitamında ödenmesi gerekenden fazla olduğu anlaşılırsa fazlalık istek üzerine geriverilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Harcı ödenmeyen işlemler

MADDE 32. — Yargı işlemlerinden alınacak harclar ödenmedikçe mütaakıp işlemler yapılmaz. Ancak ilgilisi tarafından ödenmeyen harcları diğer taraf öderse işleme devam olunmakla beraber bu para muhakeme neticesinde ayrıca bir isteğe hacet kalmaksızın hükümde nazara alınır.

İşçi alacaklarının takibi

MADDE 33. — İş mahkemeleri tarafından işçiler lehine hükme bağlanmış olan hak ve alacakların takibinde işçilerden hiç bir harc alınmadan gerekli işlem yapılır. Bu harclar işçi haklı çıktığı takdirde takip sonunda hesap edilerek ayrıca bir hükme hacet kalmadan borçludan tahsil olunur.

Yol giderleri ve tazminatı

MADDE 34 — Tebliğden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşmaya mecbur olan hâkimler, C. savcılar ve icra iflâs memurlarıyla adli tabiplere, adliye başkâtipleri ile kâtiplere, mübaşir ve müstahdemlere yol giderlerinden başka aşağıdaki miktarlarda yol tazminatı verilir :

1. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye hudutları dâhilinde ise beher iş için 10 lira,
2. Daireden uzaklaşmayı gerektiren iş, mahkemenin bulunduğu belediye hudutları haricinde ise beher iş için 15 lira,
3. Daireden uzaklaşmayı gerektiren işlerin bir kısmı mahkemenin bulunduğu belediye hudutları içinde, bir kısmı haricinde ise belediye hudutları içinde olan beher iş için 10 lira, belediye hudutları dışında olan beher iş için 15 lira.

Ancak bu miktarlar, bir günde birinci benddeki işler için 50 lirayı ve diğer bendlerdeki işler için 75 lirayı geçemez.

Daireden uzaklaşmayı gerektiren birden ziyade iş olursa, mümkün oldukça işler aynı günde yapılır. Bir işin bir günde tamamlanması mümkün olmadığı takdirde her gün için bir iş üzerinden ve yukarıki bentler gereğince tazminat verilir.

Görülen işler birden ziyade ise yol gideri mesafe ile, yol tazminatı ise yukardaki bendler esasları ile orantılı şekilde taksim olunur.

Adliye başkâtipleriyle kâtipler için bu miktarın 2/3 ü mübaşir ve müstahdemler için yarısı ödenir.

Yol giderleri ile tazminat ilgili kişiler tarafından işin ifasından evvel emaneten makbuz mukabilinde vezneye yatırılarak buna mahsus bir deftere kaydedilir. Keşfi ve işlemi mütaakıp yapılan sarfiyat bir tutanakla tevsih olunarak bakıyesi ilgili kişiye geriverilir.

İstinabe yoluyla icra takiplerinde giderler

MADDE 35. — Diğer bir icra ve iflâs dairesinden istinabe suretiyle bir işlemin yapılması istendiği zaman bu işlemlere ait lüzumlu giderler o dairelere gönderilir.

Paraların bankalara ve malsandıklarına yatırılması

MADDE 36. — Mahkemeler, hâkimler, C. savcılar ve icra iflâs daireleri tarafından adli ve idari işlemlerle takip işlemlerinden dolayı her hangi bir sebeple alınmış olan paraların bankaya yatırılması halinde bu paralara ait faiz, ikramiye ve sair menfaatleri Devlete aittir.

Şüyuun giderilmesi neticesinde hâsıl olan para ve tereke paraları ile kıstlı veya gaip adına bankaya yatırılan paralar yukarıki fıkra hükmünden müstesnadır.

Paraların bankaya ve malsandıklarına yatırılması için ilgililerden gider adı ile bir şey alınmaz.

Paraların alacaklıya gönderilme giderleri alacaklıya aittir.

İlgilinin hak ettiği parayı, hak etme tarihinden itibaren on yıl içinde almak için müracaat etmemesi halinde, bu paralar Hazineye gelir kaydolunur.

Süresinde ödenmiyen harclar

MADDE 37. — Bu kanunda ödeme zamanı gösterilen harclardan süresinde ödenmiyenleri, ilgili mahkeme ve daireler tarafından sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde bir yazı ile o yerin vergi dairesine bildirilir ve harclar vergi dairesince tahsil olunur.

Yazıda harcın nevi ve mahiyeti, miktarı, mükellefin soyadı ve adı ve en son ikametgâh adresi açık olarak gösterilir.

İKİNCİ KISIM**Noter harcları****BİRİNCİ BÖLÜM****Mükellefiyet ve muaflık***Mevzu*

MADDE 38. — Noter işlemlerinden bu kanuna bağlı (2) sayılı tarifede yazılı olanları noter harclarına tabidir.

Pey akçesi, zamanı rüçü, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir akdin müeyyidesi kabilinden olan taahhütlerden, başlı başına bir akde konu olmadıkça harc alınmaz.

Yetkili makamların istiyebilecekleri suretler

MADDE 39. — Kamu hukuku ile ilgili işlerde yetkili makamların istiyebilecekleri suretlerden harc alınmaz.

Mükellef

MADDE 40. — Noter harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftirler .

İKİNCİ BÖLÜM**Harc alma ölçüleri ve nisbetleri***Harc alma ölçüleri*

MADDE 41. — Noter harcları (2) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Değer esası

MADDE 42. — Değer veya ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (2) sayılı tarifede yazılı değer veya ağırlıklar esastır.

Menkul ve gayrimenkul mallar hakkında alım, satım, taahhüt ve rehinle ilgili her nevi mukavele, senet ve kâğıtlarda değer gösterilmesi mecburidir. Rehin bordroları hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Çeşitli işlemlerde değer

MADDE 43. — Tarifede yazılı nispi harcların hesabında, sulh işlemlerinde sulh olunan bedel, rehin işlemlerinde rehin bedeli, kiralarda mukaveledeki süreye göre kira karşılığının toplamı, süre belli değilse bir yıllık kira tutarı, hizmet akdinde süreye göre verilecek ücretin toplamı, süre belli değilse bir yıllık ücret tutarı, sermaye şirketlerinde konulan ve ileride konulması taahhüdedilen sermayenin toplamı, kaydı hayatla irat bağlanmasında bir yıllık irat tutarı, harca esas olur.

Kiralamanın devir ve feshinde geri kalan süreye, sermayenin artırılmasında yalnız artırılan kısma ve sermaye paylaşılmasında mevcut miktara göre harc alınır.

Kişilerin, imzaların, birden çok olması

MADDE 44. — Bir kişinin, birden çok kişiyi temsil etmesi harcın artırılmasını gerektirmez.

Şu kadar ki, bütün imzaların tasdikı kanunen şart olan muamelelerde vekâleten imza edilmesi halinde, vekilin imzasının tasdikından alınacak harc temsil ettiği kişilerin sayısınca çoğaltılır.

Bir işte müştereken hareket eden vekillerin ve bir borca kefalet eden müteselsil kefillerin bir kâğıda koyacakları birden çok imzalar bir imza sayılır.

Ancak mümessil, haiz olduğu birden fazla sıfatlara dayanarak imza ederse sıfatları sayısınca harc çoğaltılır. Bir kişi hem kendisi için ve hem başkalarını temsil suretiyle imza ederse kendisi için ayrı, başkaları için de yukarıki fıkralara göre ayrı harc alınır.

Birden ziyade kimseler, bir kâğıda ayrı ayrı işler için imza atıyorlarsa her birinden imza ettikleri kısım için ayrı ayrı harc alınır.

Harcın nisbeti

MADDE 45. — Noter harcı, (2) sayılı tarifede yazılı nisbetler üzerinden alınır.

Bir arada yapılan işler

MADDE 46. — Birbiriyle ilgili işler bir arada bulunursa en yüksek harc alınmasını gerektiren iş üzerinden bir harc alınır.

Yarı harca tabi işler

MADDE 47. — Sürenin uzatılması ve vâdenin yenilenmesi halinde asıl senet, mukavele ve kâğıtlardan alınmış olan harcın yarısı alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM*Harcın ödenmesi**Ödeme usulü*

MADDE 48. — Noter harcları, işle ilgili kâğıt ve belgelerin noterlikte kalacak nüshalarına pul yapıştırılmak suretiyle ödenir.

Pullar, üzerlerine daire mühürü basılmak ve tarih ve yevmiye defterinin sıra numarası yazılmak suretiyle iptal edilir.

Defter tasdikı dolayısıyla kullanılacak harc pulları bu defter üzerine yapıştırılarak aynı şekilde iptal olunur.

Ödeme zamanı

MADDE 49 — Noter harcları, ilgili işlemin hitamından önce peşin olarak alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM*Çeşitli hükümler**Sorumluluk*

MADDE 50. — Düzenleme ve tasdik işlemleri noterlerin kusurlarından dolayı, mahkeme tarafından hükümsüz addolunursa noter aldığı harc ve ücretler tutarını şahsan tazmin ile mükelleftir.

Harc ve ücretlerin tazmin ettirilmiş olması, ilgililerin genel hükümler dairesinde, noterden ayrıca zarar ve ziyan istemelerine engel teşkil etmez.

Noterlere verilecek ücretler ve beyiyeler

MADDE 51. — Noterler, gördükleri işlere karşılık olarak bu kanun ve tarifeye göre aldıkları harcların nispi harclarda yüzde otuzunu, maktu harclarda yüzde beşini, noter ücreti olarak alırlar.

Harc pullarından dolayı beyiye aidatı yüzde beştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Vergi itiraz harcları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu

MADDE 52. — Vergi itiraz işlemlerinden bu kanuna bağlı (3) sayılı tarifede yazılı olanları, vergi itiraz harclarına tabidir.

Mükellef

MADDE 53. — Vergi itiraz harcları, harca mevzu olan işlemden dolayı itiraz ve temyiz komisyonları ile Danıştaya başvuran mükellefler tarafından ödenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harcın ölçüsü, ödenmesi ve geriverilmesi

Harc alma ölçüleri

MADDE 54. — Vergi itiraz harcları, (3) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın ödenmesi

MADDE 55. — Vergi itiraz harclarından «başvurma harcı» işle ilgili başvurma dilekçesine pul yapıştırılmak suretiyle peşin olarak ödenir.

Nispi ve maktu harclar ihbarname esasına göre itiraz ve temyiz komisyonları kararıyla, Danıştay kararlarının ilgiliye tebliği tarihinden itibaren 1 ay içinde, keza itiraz komisyonunun temyiz edilmeyerek kesinleşen kararlarından alınacak harclar da kesinleşme tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili vergi dairesine ödenir.

Harcın geriverilmesi

MADDE 56. — Kesinleşmiş kararlar üzerinden alınan nispi ve maktu harclar (başvurma harcı hariç) Danıştayca mükellef lehine karar verilmesi halinde, mükellefçe kazanılan miktar üzerinden, kesin kararın tebliği tarihinden itibaren 1 yıl içinde geriverilir veya istek üzerine vergi borcuna mahsubolunur.

DÖRDÜNCÜ KISIM**Tapu ve Kadastro harcları****BİRİNCİ BÖLÜM****Mükellefiyet***Mevzu*

MADDE 57. — Tapu ve kadastro işlemlerinden bu kanuna bağlı (4) sayılı tarifede yazılı olanları, tapu ve kadastro harclarına tabidir.

Mükellef

MADDE 58. — Tapu ve kadastro harclarını, taraflar aksini kararlaştırmamış ise, aşağıda yazılı kişiler ödemekle mükelleftir :

- a) Mülkiyet ve mülkiyetten gayri aynı hakları iktisabedenler (iktisabeden kişiler birden fazla ise harcları hisseleri oranınca öderler),
- b) İpotek tesisinde ipoteği tesis edenler,
- c) Kadastro işlerinde adlarına tescil yapılanlar,
- d) Miras sebebiyle çıplak mülkiyetin, mirasçı adına tescilinde, çıplak mülkiyet sahibi olanlar,
- e) Rücûlarda rücû eden taraf,
- f) Bunlar dışında kalan işlemlerde lehine işlem yapılmış olanlar.

İKİNCİ BÖLÜM**İstisnalar***Harcdan müstesna tutulan işlemler*

MADDE 59. — Aşağıda yazılı mevzular harcdan müstesnadır :

- a) Kamu menfaatlerine yararlı derneklerin iktisabedecekleri gayrimenkullerin ve diğer aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleriyle, bu derneklere ait tesislerin ve bu tesislerin sonradan iktisabedecekleri gayrimenkullerin ve sair aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,
- b) Hazine adına kayıt ve tescil olunacak gayrimenkullerle sair aynı haklar ve şerhi gerektiren diğer işlemler ve bunların terkinleri,
- c) Kayıt harici kalmış gayrimenkullerin tapuya tescilinden evvelki tedavüller,
- d) İlgililerin kusurları olmaksızın tapu ve kadastro idareleri tarafından yapılacak hataların tashihleri,
- e) Mahkemeler, icra ve iflâs daireleri ve diğer resmî dairelerce istenecek kayıt ve belge suretleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Harc alma ölçüleri ve nisbetleri***Harc alma ölçüleri*

MADDE 60. — Tapu ve kadastro harcları, (4) sayılı tarifede yazılı işlemlerden, işlemlerin nevi ve mahiyetine göre, değer esası üzerinden nispi veya maktu olarak alınır.

Değer esası

MADDE 61. — Değer ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (4) sayılı tarifede yazılı değerler esastır.

İpotekli gayrimenkuller

MADDE 62. — Rehin ile takyidedilmiş bir gayrimenkulün bağışlanmasında, bağışlama yapıldığı anda bakiye kalan rehinli borç miktarı gayrimenkulün mukayyet kıymetinden indirilir.

Kayıtlı değer

MADDE 63. — Bu kanunda sözü edilen «kayıtlı değer» deyimi, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tesbit edilen vergi değerlerini ifade eder.

Harcın nisbeti

MADDE 64. — Tapu ve kadastro harcları (4) sayılı tarifede yazılı nisbetler üzerinden alınır. Muhtelif işlemler aynı zamanda yapılırsa her işlem ayrı ayrı harca tabidir. Şu kadar ki ifrazen yapılan taksimlerde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

Çıplak mülkiyet ve intifa haklarına ait harcların hesabında, kayıtlı değerün üçte biri çıplak mülkiyete, üçte ikisi de intifa hakkına ayrılır.

Tashi harcı

MADDE 65. — Tapu sicilinde kayıtlı arsa ve arazi üzerinde yeniden inşa olunacak bina ve sair tesislerin tescilinde veya her nevi vasıf değişikliklerinde tashi harcı alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcın ödenmesi

Ödeme usulü

MADDE 66. — Tapu ve kadastro harcları, makbuz karşılığında ödenir. Bunun şeklini Maliye Bakanlığı düzenlemeye yetkilidir.

Ödeme yeri

MADDE 67. — Tapu ve kadastro harcları, işlemin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir.

Kadaastro harclarında ödeme zamanı

MADDE 68. — Kadaastro harcları tahakkukundan itibaren bir sene içinde ödenir. Ancak kadaastro ve tapulaması yapılan gayrimenkul bu süre içinde tedavül ederse, harc yeni malik adına yapılacak tescilden önce ödenir.

Tapulama Kanunu hükümleri saklıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Harcın teminatı

MADDE 69. — Tapulama Kanununa göre tahakkuk etmiş olup, tapu kütüğünde kayıtlı bulunan gayrimenkuller, kadaastro harclarında harcın teminatıdır ve maliki değiştiği takdirde yeni malikten dahi tahsil olunur.

Akden dairesinde yapılması

MADDE 70. — Tapu memurlarının istek üzerine akit yapmak için daire dışında bir yere gitmeleri halinde yapılacak akitlerde, harc ölçüsünün binde biri tazminat olarak emaneten malsandığına yatırılır. Bu miktar 10 liradan az 100 liradan çok olamaz. Görevin tamamlanmasından sonra bu miktarın yarısı Hazineye gelir kaydedilir. Diğer yarısı tazminat olarak ilgili memurlar arasında maaşları oranında dağıtılır. Akit için ilgili yere gidilmekten vazgeçilirse emanet olarak alınan para geriverilir. Mütat ulaştırma aracının sağlanması, iş sahiplerine aittir.

İfraz, taksim, yüzölçümü gibi işler için harice gidildiği takdirde, ilgili memurlara Harcırâh Kanunu hükümleri gereğince yollukları verilir.

BEŞİNCİ KISIM**Konsolosluk harçları****BİRİNCİ BÖLÜM****Mükellefiyet***Mevzu*

MADDE 71. — Türkiye Cumhuriyeti muvazzaf ve fahrî konsoloslukları tarafından yapılacak konsolosluk işlemlerinden bu kanuna bağlı (5) sayılı tarifede yazılı olanları, konsolosluk harçlarına tabidir. İcabında Türkiye menfaatlerini deruhte eden yabancı Devlet muvazzaf ve fahrî konsoloslukları tarafından yapılacak konsolosluk işlemlerinden yukardaki fıkrada belirtilmiş olanları da bu Devletin kabul etmesi halinde konsolosluk harçlarına tabidir.

Konsolosluklarca yapılacak noter işlemleri

MADDE 72. — Konsoloslar tarafından yapılacak noter işlerinde, bu kanunun noter harçlarına ait hükümleri uygulanır. Ancak bu kanunun noterlere ait ücret ve beyiyelere ilişkin 51 nci maddesi hükmü konsoloslar hakkında uygulanmaz.

Mükellef

MADDE 73. — Konsolosluk harçlarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM**İstisnalar***Harcdan müstesna işlemler*

MADDE 74. — Aşağıdaki mevzular harcdan müstesnadır :

- a) Yabancı memleketlere tedavi maksadiyle gidenlere ait işlemler,
- b) Yabancı memleketlerde öğrenim ve inceleme için bulunan öğrencilerle, resmî bir göreve veya Devletçe tedavi veya hava değişimine gönderilmesi sebebiyle, bulunduğu sırada ölen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Hükümet üyeleri, askerî ve sivil memurlar, subaylar ve erlerin ve Türk mürettebatının terekeleriyle ilgili bütün işlemler,
- c) Doğum ve ölüm ilmühaberleri,

d) Konsoloslukların yetkilerine giren askerî işlemlere ait her türlü kâğıtların düzenlenmesi veya onaylanması,

e) Öğrenci müfettişliği bulunmayan yerlerde müfettişlik görevi yapan konsoloslukların bu işlere ilişkin olarak düzenleyecekleri ve onaylıyacakları kâğıtlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harc alma ölçüleri ve nisbetleri

Harc alma ölçüleri

MADDE 75. — Konsolosluk harcları, (5) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nev'i ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın nisbeti

MADDE 76. — Konsolosluk harcları (5) sayılı tarifede yazılı nisbetler üzerinden alınır.

Konsoloslar tarafından yapılacak noter işlemlerinde (2) sayılı tarifede yazılı nisbetler uygulanır. Ancak bu işlemler dolayısıyla ödenmesi gereken maktu harclar altı misli olarak tahsil olunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcın ödenmesi

Ödeme usulü

MADDE 77. — Konsolosluk harcları, işle ilgili kâğıt ve belgelerin konsolosluklarda kalacak nüshalarına, kalmıyan hallerde asıllarına pul yapıştırılmak suretiyle ödenir.

Ödeme zamanı

MADDE 78. — Konsolosluk harcları, ilgili işlemin sona ermesinden önce peşin olarak ödenir.

Harcın hangi para ile ödeneceği

MADDE 79. — Konsolosluk harcları, Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarınca hazırlanacak fiyat cetveline göre, tarifede yazılı Türk parası karşılığı olan mahallî para ile ödenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Dışişleri Bakanlığının yetkisi

MADDE 80. — Yabancı devletler konsolosluklarınınca Türklerden alınan Konsolosluk harcları, (2) ve (5) sayılı tarifelerde yazılı harclardan fazla olduğu takdirde, Dışişleri Bakanlığı mukabele bilmisil olarak o devletler uyruklarından aynı miktarda Konsolosluk harcları almaya yetkilidir.

Zaruri giderler

MADDE 81. — Kanuna göre alınması icabeden harclardan başka muhafaza ücreti, hakem, hesap görme, bilirkişi, yolluk ve saire gibi, harca tabi işlemler için yapılması zaruri giderler ilgililer tarafından peşin olarak ödenir.

Kirtasiye veya diğer büro giderleri için masraf adıyla bir şey alınmaz.

Harcların konsolosluk giderlerine tahsisi

MADDE 82. — Konsolosluk harclarından yapılacak tahsilât tutarının, konsolosluk giderlerine karşılık tutulması veya diğcr bir dış temsilciligine gönderilmesi veya memlekete getirilmesi hususları, Maliye ve Dışişleri Bakanlıklarınca beraberce kararlaştırılır.

ALTINCI KISIM

Pasaport, İkamet Tezkeresi, vize ve Dışişleri Bakanlığı Tasdik harcları

BİRİNCİ BÖLÜM**Mükellefiyet***Mevzu*

MADDE 83. — Pasaport, ikamet tezkeresi, vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik işlemlerinden bu kanuna bağılı (6) sayılı tarifede yazılı olanlar harca tabidir.

Mükellef

MADDE 84. — Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir.

İKİNCİ BÖLÜM**İstisna ve muaflıklar***Harctan müstesna işlemler*

MADDE 85. — Pasaport Kanunu hükümlerine uygun olarak verilecek aşağıda yazılı pasaportlar, ikamet tezkereleri ve tasdik işlemleri harctan müstesnadır :

- a) Diplomatik pasaportlar, hususi pasaportlar ve hizmet pasaportları,
- b) Yabancı memleketlere munhasıran öğrenim için gideceklere gerek Türkiye'den çıkarken ve gerekse yabancı memleketlerde öğrenimlerini tamamlayıncaya kadar verilecek pasaportlar,
- c) Yabancı memleketlerde yoksul kalmış oldukları sabit olan Türk vatandaşlarına, Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından munhasıran Türkiye'ye dönüş yolculuğu için muteber olmak ve verilış tarihinden itibaren en fazla üç ay içinde kullanılmak üzere verilecek pasaportlar,
- d) Seyahatleri Türkiye için kültürel, ticari veya sosyal bir fayda sağlayacak mahiyette bulunduğu sabit olanlarla, Millî Eğitim Bakanlığının izni ile ilmî incelemelerde bulunmak veya yabancı memleketlerde yapılacak, spor temas ve müsabakalarına katılmak üzere toplu halde gezi yapacak öğretmen, öğrenci ve sporculara verilecek pasaportlar,
- e) Yabancı memleketlerde, Türk konsoloslukları tarafından düzenlenen veya tasdik olunan evrakın Dışişleri Bakanlığınca tasdikı,
- f) Türkiye'deki yabancı konsolosluk müstahdemleriyle, bu konsoloslukların meslekten olan memurları yanında ikamet etmek suretiyle hizmetlerinde bulunan yabancılara verilecek ikamet tezkereleri (karşılıklı olmak şartıyla).

Harcdan muaf olanlar

MADDE 86. — Aşağıda yazılı kişiler pasaport ve vize harçlarından muafırlar :

- a) Çalışmak üzere yabancı memleketlere giden işçiler ve bunların eşleriyle velâyet altındaki çocukları,
- b) Pasaportların refakat hanesinde kayıtlı olanlar.

MADDE 87. — Millî veya Milletlerarası tarih, kültür ve güzel sanatlar şenlikleri ve festivalleri, spor müsabakaları, kongreler ve konferanslar, sergi ve panayırklar münasebetiyle, Türkiye'ye gelecek veya başka memleketlerde vukubulacak aynı mahiyetteki Milletlerarası gösterilerde bulunmak veya bunlara katılmak için, Türkiye'den transit geçeceklere harcsız vize verilir.

Bakanlar Kurulunca belli edilecek yerlere turizm, tedavi veya hava değişimi maksadiyle geleceklere de, tesbit edilen şartlara bağlı olarak üzere harcsız vize verilir.

Bu maddede yazılı giriş vizeleri (Turist) damgasını taşıyacaktır.

MADDE 88. — Aşağıda yazılı yabancılara ikamet tezkeresi harcsız olarak verilir :

- a) Türk okullarında veya fakültelerinde okuyan öğrenciler,
- b) Munhasıran gazete muhabirliği yapanlar,
- c) Devlet, il özel idareleri, belediyeler, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunlara bağlı resmî müesseseler tarafından istihdam edilen profesör ve uzmanlarla, iş sahibi olmayan eşleri ve çocukları,
- d) Malî durumlarının bozuk olduğuna, ikamet tezkeresi vermeye yetkili makamlarca kanaat getirilen yoksullar,
- e) Türk aslından olup Türk kültürüne bağlı ecnebi uyruklular.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harc alma ölçüleri ve nisbetleri

Harcın ölçüleri

MADDE 89. — Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harçları, (6) sayılı tarifede yazılı işlemlerden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Yeniden harc alınması

MADDE 90. — Sürelerinin sona ermeleri sebebiyle yenilenen ikamet tezkerelerinden tam, kaybolan ikamet tezkerelerinin yenilenmesi halinde yarı harc alınır.

İkamet tezkerelerinde yarı harc

MADDE 91. — Onsekiz yaşını bitirmiyen çocuklara verilecek ikamet tezkerelerinden esas harcın yarısı alınır.

Dışişleri Bakanlığının yetkisi

MADDE 92. — Dışişleri Bakanlığınca alınacak tasdik harçlarını karşılık esasına göre bâzı devletler uyrukları hakkında artırmaya ve gerektiğinde esas miktarına indirmeye adı geçen Bakanlık yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcın ödenmesi

Ödeme usulü

MADDE 93. — Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harcları, ilgili kâğıt ve belgelere harc pulu yapıştırılması veya basılı damga konulması suretiyle alınır.

Ödeme zamanı

MADDE 94. — Pasaport, ikamet tezkeresi ve tasdik harcları peşin olarak alınır.

YEDİNCİ KISIM

Gemi ve liman harcları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet

Mevzu

MADDE 95. — Gemi ve liman işlemlerinden, bu kanuna bağlı (7) sayılı tarifede yazılı olanları, gemi ve liman harclarına tabidir.

İnşa halindeki gemiler

MADDE 96. — İnşa halindeki gemilere mahsus sicil işlemleri de, gemi sicil işlemleri gibi harca tabidir.

Ancak inşa halindeki gemilere mahsus sicilde kayıtlı bir geminin, asıl sicile geçirilmesinde evvelce yapılmış ve harca tabi tutulmuş işlemlerden ayrıca harc alınmaz.

Mükellef

MADDE 97. — Gemi ve liman harcları, taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa aşağıda yazılı kişiler tarafından ödenir :

- a) Mülkiyet hakkını iktisabedenler, (iktisabeden kişiler birden fazla ise, harcları hisseleri oranında öderler),
- b) İpoteklerde ipotegi tesis edenler,
- c) Bunlar dışında kalan işlemlerde lehine işlem yapılmış olanlar.

İKİNCİ BÖLÜM

İstisnalar

Harcdan müstesna tutulan işlemler

MADDE 98. — Aşağıda yazılı mevzular harcdan müstesnadır :

- a) İlgililerin kusurları olmaksızın gemi sicil memurları tarafından yapılan hatalarla ilgili düzeltmeler ile mahkemeler, icra ve iflâs daireleri ve diğer resmî dairelerce istenecek suretler,
- b) Mücbir sebeplerden dolayı limana uğrıyan ticaret gemileri ile her nevi deniz ürünleri

avında kullanıldıkları müddetçe av, havuz, depo gibi özel tertibatı bulunan millî balık ve sünger gemilerine verilecek yola elverişlilik belgeleri,

c) Turist nakleden ve başkaca ticari işlemde bulunmayan turist gemileriyle, ilmî mevzularda kullanılan gemilerin yola elverişlilik belgeleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Harc alma ölçüleri ve nisbeti

Harc alma ölçüleri

MADDE 99. — Gemi ve liman harcları, (7) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer veya ağırlık ölçüsüne göre nispi, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Değer esası

MADDE 100. — Değer ve ağırlık ölçüsüne göre harca tabi işlemlerde (7) sayılı tarifede yazılı değer ve ağırlıklar esastır.

Harcın nisbeti

MADDE 101. — Gemi ve liman harcları (7) sayılı tarifede yazılı nisbetler üzerinden alınır. Muhtelif işlemlerin aynı zamanda yapılması halinde her işlemten ayrı ayrı harc alınır.

Yola elverişlilik belgesi harcında indirim

MADDE 102. — Türkiye limanları arasında muntazam seferler yapan ticaret gemilerinden hareketlerinde tam, dönüşlerine kadar uğrıyacıkları liman ve iskelelerde 1/5 nisbetinde, keza ticari işlemlerde bulunmayan ticaret gemilerinden de 1/5 nisbetinde yola elverişlilik belgesi harcı alınır.

Denize elverişlilik belgesi harcında indirim

MADDE 103. — Uluslararası tanınmış gemi tasnif kurullarından belge alındığı takdirde, ayrıca denetleme yapılmamışsa veya kısmen yapılmışsa denize elverişlilik belgesi harcı yarı nisbetinde alınır.

Ölçme belgeleri harcında indirim

MADDE 104. — Gemide yapılacak tadiller veya makina değişimi dolayısıyla verilecek ölçme belgelerinden 1/3 nisbetinde harc alınır.

Tasdik harcında indirim

MADDE 105. — Değiştirme veya kaybedilme sebebiyle verilecek gemi tasdiknamelerinden tarifede yazılı miktarın 1/5 i nisbetinde harc alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcın ödenmesi

Ödeme usulü

MADDE 106. — Gemi ve liman harcları, işle ilgili kâğıt ve belgelere harc pulu yapıştırılmak suretiyle veya makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme zamanı

MADDE 107. — Gemi ve liman harclarının tamamı peşin olarak ödenmedikçe, harca mevzu olan işlem yapılmaz.

Ancak, liman başkanlığı bulunmayan iskelelere uğriyan gemilerden yola elverişlilik belgesi harcı ilk uğradığı liman başkanlığı bulunan limanda tahsil edilir.

SEKİZİNCİ KISIM**İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harcları****BİRİNCİ BÖLÜM****Mükellefiyet***Mevzu*

MADDE 108. — İmtiyazname, ruhsatname ve diplomalardan bu kanuna bağlı (8) sayılı tarifede yazılı olanları harca tabidir.

Mükellef

MADDE 109. — İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harclarını kendilerine bu belgeler verilen kişiler ödemekle mükelleftirler.

İKİNCİ BÖLÜM**Harc alma ölçüleri ve nisbetleri***Harc alma ölçüleri*

MADDE 110. — İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harcları, (8) sayılı tarifede yazılı belgelerden, belgenin nev'i ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Yeniden harc alınması

MADDE 111. — Bu kanunda ve ekli tarifede aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kısımda yazılı olup harca tabi tutulmuş olan begelerin, yenilenmelerinde veya devir suretiyle başkalarına intikallerinde ve her hangi bir sebeple iptal edildikten sonra yenilenmelerinden tekrar tam harc alınır.

Beratlı bir ihtiranın tadil ve ıslahı veya yapılacak ilâveler için verilecek tasdikname yerine, yeni bir berat istenirse, yeniden harc alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**Harcın ödenmesi***Ödenme usulü*

MADDE 112. — İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harcları, ilgili belgelere harc pulu yapıştırılması suretiyle veya makbuz karşılığında ödenir.

Ödeme zamanı

MADDE 113. — Bu harclar peşin olarak alınır.
Yıllık harclar, her malî yılın ilk ayı içinde ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Belgelerin süresi ve yıl kesirleri

MADDE 114. — Kaybedilmeleri sebebiyle yeniden alınacak belgeler, kaybolan asıllarının süresi kadar muteberdir. Yıllık harca tabi olanlar yıl ortasında alınırsa ancak verildiği malî yılın sonuna kadar muteber olurlar. Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça, her yıl alınacak harclarda yıl kesirleri, tam yıl gibi harca tabidir.

Harcların geriverilmesi

MADDE 115. — İlgililerin kusuru olmaksızın Devlet tarafından görülen lüzum sebebiyle iptal edilen belgeler için evvelce alınmış harclar, iki yıl içinde ve istek üzerine geriverilir.

Diploma harcının ödenmemesi

MADDE 116. — Diploma harcı ödenmedikçe resmî veya özel daire ve müesseselere mezuniyete ait yazılar yazılamıyacağı gibi buna ait bir vesika da verilemez.

Sınıfların tesbiti

MADDE 117. — Bu kısımda yazılı olup sınıfa göre harca tabi tutulmuş olan işlerde sınıf dereceleri harc mevzuu olan işlemi yapan makamlar tarafından tâyin olunur.

DOKUZUNCU KISIM

Trafik harcları

BİRİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyet ve muaflıklar

Mevzu

MADDE 118. — Trafik işlemlerinden bu kanuna bağlı (9) sayılı tarifede yazılı olanları, trafik harclarına tabidir.

Harcdan muaf olanlar

MADDE 119. — Askerî ehliyetnameyi haiz askerî şoförlerden muayene ve imtihan komisyonlarınca yapılacak imtihanı mütaakıp kazananların, askerî şoför ehliyetnameleri, imtihanları ve ehliyetname vizeleri, harcdan muafdır.

Mükellef

MADDE 120. — Trafik harclarını, harca mevzu olan işlemin yapılmasını isteyen kişiler ödemekle mükelleftir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harc alma ölçüleri, nisbetleri ve ödenmesi

Harc alma ölçüleri

MADDE 121. — Trafik harcları, (9) sayılı tarifede yazılı işlemlerden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır.

Harcın ödenmesi

MADDE 122. — Trafik harcları, işle ilgili kâğıt ve belgelere pul yapıştırılmak suretiyle veya makbuz karşılığında ödenir.

ONUNCU KISIM

Kısımlar arasında müşterek hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel muafıklar ve istisnalar

Özel kanunlardaki hükümler

MADDE 123. — Özel kanunlarla harctan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harc alınmaz.

Ancak İş Kanununa tabi işçilerin iş mahkemelerindeki dâva ve bu mahkemelerden almış oldukları ilâmların takiplerinde harctan muafiyet, yevmiyeleri 20 lira veya aylıkları 600 lirayı geçmiyen işçiler hakkında uygulanır.

Diplomat muafığı

MADDE 124. — Yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan elçi, maslahatgüzar ve konsolosları ile elçilik ve konsolosluklarına mensubolan ve o memleketin uyrukluğunda bulunan memurları ve Türkiye'de resmî bir göreve memur edilenlerin bu sıfatlarından dolayı yapacakları harca mevzu işlemler, karşılıklı olmak şartıyla bu kanunda yazılı harclardan muaftır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mükellefiyetle ilgili genel hükümler

Özel kanunlara göre harc mükellefi

MADDE 125. — Bu kanunun ilgili kısımlarında mükellefiyet hakkında konulmuş hükümlerin aksine, özel kanunlarda hüküm bulunduğu takdirde özel kanun hükmü uygulanır.

Re'sen yapılan işlemler

MADDE 126. — Her hangi bir istek olmaksızın re'sen yapılacak işlemlere ait harclar, bu kanunda aksine hüküm yoksa, lehine işlem yapılan kişilerden alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme ile ilgili genel hükümler

İşlemin yapılamıyacağı

MADDE 127. — Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, harcların tamamı peşin olarak ödenmeden harca mevzu olan işlem yapılmaz.

Memurların sorumluluğu

MADDE 128. — Gerekli harcları tamamen almadan işlem yapan memurlar harcın ödenmesinden mükellefler ile müteselsilen sorumludurlar.

İşin hitamında alınacak harclarda ödeme zamanı

MADDE 129. — Kendi kısımlarında ödeme zamanı tesbit edilmemiş olup da, mahiyetleri icabı işin sonunda alınması lâzımgelen harclar; harc alacağıının doğması tarihinden itibaren 15 gün içinde ödenir.

Zamanında ödenmiyen harclar

MADDE 130. — Bu kanunda ödenmeleri için belli bir süre tesbit edilmiş olan harclar süresi içinde ödenmemiş ise, ilgili makam ve daireler tarafından, sürenin sonundan itibaren 15 gün içinde bir müzekkere ile o yerin ilgili vergi dairesine bildirilir. Müzekkerede harcın nevi ve mahiyeti, miktarı, mükellefin adı ve soyadı ve en son ikametgâh adresi açıkça gösterilir.

Genel ödeme şekli

MADDE 131. — Harclar, bu kanunun ilgili kısımlarında yazılı şekillerde ödenir.

Ancak Maliye Bakanlığı konunun özelliğini göz önünde bulundurarak, harcların, pul yapıştırılması, makbuz karşılığı veya basılı damga vurdurulması veya sair bir şekilde tahsili için ilgili dairelere yetki verebilir.

Harcları almaya yetkili daireler

MADDE 132. — Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde harclar, harca mevzu olan işlemleri yapan daireler tarafından tahsil olunur.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü takdirde harcları doğrudan doğruya vergi dairelerinden tahsil ettirmeye yetkilidir.

Tahsilâtın vergi dairesine yatırılması

MADDE 133. — Maliye Bakanlığının izniyle basılı damga kullanan veya makbuzla tahsilâta bulunan memurlar bir aya ait tahsilât tutarlarını ertesi ayın beşinci günü akşamına kadar en yakın vergi dairesine yatırmakla mükelleftirler. (500) lirayı geçen tahsilât bu süre ile bağlı olmaksızın derhal yatırılır.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü yerlerde bu miktarı artırmaya yetkilidir.

Teftiş ve kontrol yetkisi

MADDE 134. — Maliye müfettişleri, Maliye müfettiş muavinleri ve gelirler kontrolörleri ile mahallin en büyük mal memurları her hal ve takdirde, harcları tahsile saâhiyetli memurların hesaplarını teftiş ve kontrole yetkilidirler.

Mahallin en büyük mal memuru tarafından kontrol memurlarına da bu hususta yetki verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

MADDE 135. — Harclar sayfa üzerine hesabedildiği hallerde 20 satır bir sayfa ve 50 harf bir satır itibar olunur. Son sayfa 20 satırdan eksik olsa da bir sayfa sayılır.

MADDE 136. — Nispi harcın hesaplanmasında 50 kuruşa kadar olan matrah kesirleri atılır. 50 kuruş ve daha yukarı olanlar 1 liraya çıkarılır. Hare kesirlerinde 5 kuruşa kadar olan kısımlar atılır, 5 kuruş ve daha yukarı olanlar 10 kuruşa çıkarılır.

MADDE 137. — Harclar, harc pulu yapıştırılmak suretiyle tahsil edildikleri takdirde, pullar, üzerlerine tarih konulduktan sonra imzalanmak veya mühürlenmek suretiyle iptal edilir.

Daireler kendilerine gelen kâğıtlarda iptal edilmemiş veya yanlış iptal edilmiş pulları tarih ve mühürle iptal ederler.

İptal yapılmadan kâğıtlar muameleye konmaz.

MADDE 138. — Bu kanunda takdir olunacak değer üzerinden harc ödenmesi lâzımgelen hallerde bu değer Vergi Usul Kanununda yazılı takdir komisyonlarınca tesbit olunur.

BESİNCİ BÖLÜM

Kaldırılan hükümler

MADDE 139. — Aşağıda tarih ve sayıları yazılı kanunlar kaldırılmıştır :

- a) 25 . 2 . 1952 tarih ve 5887 sayılı,
- b) 11 . 3 . 1954 tarih ve 6401 sayılı,
- c) 20 . 5 . 1955 tarih ve 6608 sayılı,
- d) 29 . 6 . 1956 tarih ve 6765 sayılı,
- e) 26 . 7 . 1957 tarih ve 6955 sayılı,
- f) 6 . 1 . 1960 tarih ve 7406 sayılı,
- g) 2 . 1 . 1961 tarih ve 201 sayılı,
- h) 2 . 2 . 1340 tarih ve 405 sayılı,
- i) 15 . 4 . 1338 tarih ve 216 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri,
- j) 11 . 5 . 1953 tarih ve 6085 sayılı ve 12 . 1 . 1961 tarih ve 232 sayılı kanunların Trafik Harcları ile ilgili hükümleri,
- k) 3 . 5 . 1928 tarih ve 1234 sayılı Kanunun 68 nci maddesi,
- l) 5 . 7 . 1939 tarih ve 3687 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin vize resmine ait hükümleri,
- m) 18 . 12 . 1935 tarih ve 2864 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin vize müruriye resmine ilişkin hükümleri,
- n) 30 . 11 . 1330 tarihli Ecnebi Anonim ve sermayesi eshama munkasem şirketlerle ecnebi sigorta şirketleri hakkındaki Kanunun harcla ilgili hükümleri,

ALTINCI BÖLÜM

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Yeniden bir tahrir yapılmaya kadar Tapu ve Kadastro harclarının hesabında :

1. Arazide :

a) 1 Haziran 1942 tarihinden evvel tahrir veya tadil görmüş olan arazi ve arsaların vergi değerlerinin (10) misli,

b) 1 Haziran 1942 tarihinden sonra tadil görmüş olan arazi ve arsaların mezkûr tarihteki vergi değerlerinin (10) misli,

2. Binalarda :

a) 1 Haziran 1942 tarihinden evvel tahrir veya tadil suretiyle gayrisâfi iratları takdir edilmiş olan binaların V. U. K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (6) misli,

b) 1 Haziran 1942 (dâhil) tarihi ile 28 Şubat 1947 (dâhil) tarihleri arasında tahrir veya tadil suretiyle gayrisâfi iratları takdir edilmiş olan binaların V. U. K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (4) misli,

c) 1 Mart 1947 (dâhil) tarihi ile 11 Mayıs 1953 (dâhil) tarihleri arasında tahrir veya tadil suretiyle gayrisâfi iratları takdir edilmiş olan binaların V. U. K. na göre bulunacak vergi değerlerinin (2) misli,

d) 12 Mayıs 1953 (dâhil) tarihinden sonra tahrir veya tadil suretiyle gayrisâfi iratları takdir edilmiş olan binaların V. U. K. na göre bulunacak vergi değeri aynen,

Vergi değeri olarak kabul olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvelki zamanlara ait harclarla ilgili işlemler eski hükümlere tabidir.

Ancak cezalara ait hükümlerden hangisi mükellefin lehine ise o uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanuna göre harc mevzuu dışında kalan işlemler sebebiyle, veya harctan muaf tutulan kişiler adına, 5887 sayılı Kanun gereğince, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk etmiş olup da tahsil edilmemiş bulunan harc ve cezalar terkin olunur.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlük tarihinde, evvelki hükümlere göre bir yıl muteber olmak üzere harcları ödenerek alınmış ruhsatname, satış tezkereleri ve benzeri vesikalar ancak bu kanunun yürürlüğe girdiği malî yılın sonuna kadar muteberdir.

MADDE 140. — Bu kanun hükümleri yayımını takibeden aybaşından itibaren 3 ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 141. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

10 Temmuz 1964

[1] SAYILI TARİFE

Yargı harcları

A) Mahkeme harcları :

Hukuk ve ticaret dâvalarıyla, idari dâvalarda ihtilâfsız yargı konularında ve icra tetkik mercilerinde

I - Başvurma harcı :

Dilekçe veya tutanakla dâva açma veya davaya müdahale

1. Sulh mahkemelerinde (10 T.L.)
2. Asliye mahkemelerinde, idari yargı mercilerinde (20 T.L.)
3. Yargıtay ve Danıştayda (30 T.L.)

(Mahkemenin yetkisizlik veya görevsizlik kararı vermesi sebebiyle yetkili veya görevli mahkemeye yeniden başvurulması halinde bu harc alınmaz.)

II - Celse harcı :

(Taraflar veya vekilleri tarafından ertelenmelerine sebebiyet verilen celselerden)

1. Sulh mahkemelerinde (10 T.L.)
2. Asliye mahkemelerinde, idari yargı mercilerinde (20 T.L.)

III - Karar ve ilâm harcı :

1. Nispî harc

a) Konusu belli bir değerle ilgili bulunan dâvalarda esas hakkında karar verilmesi halinde hüküm altına alınan anlaşmazlık konusu değer üzerinden :

- İlk 3 000 liraya kadar (3 000 dâhil) (Binde 20)
3 000 den yukarısı için (Binde 30)

b) Bir gayrimenkulün hissedarlar arasında satış suretiyle şuyunun izalesine dair olan hükümler (gayrimenkulün satış bedeli üzerinden) (Binde 5)

c) Gayrimenkulün hissedarlar arasında taksimine dair olan hükümler (taksim edilen gayrimenkul değeri üzerinden) (Binde 2)

d) Nafaka verilmesine dair hükümler (bir senelik nafaka bedeli üzerinden) (Binde 5)

e) Yukarıki nisbetler Yargıtayın tasdik veya işin esasını hüküm altına aldığı kararları için de aynen uygulanır. Nispî harclar 15 liradan aşağı olamaz.

2. Maktu harc :

a) 1 nei fıkra dışında kalan dâvalarla, taraf teşkiline imkân bulunmayan dâvalarda ve dâvanın reddi kararıyla icra tetkik mercilerinin 1 nei fıkra dışında kalan kararlarında (15 T.L.)

b) (a) fıkrasında yazılı dâvalarda esasa taallük eden Yargıtay ve Danıştay kararlarında (30 T.L.)

c) Yargıtay ve Danıştayın icranın tehiri kararlarında (15 T.L.)

B) İcra ve iflâs harcları :

I - İcra harcları :

1. İcraya başvurma harcı (10 T.L.)
2. Değeri belli olmayan icra takiplerinde, icranın yerine getirilmesi harcı (20 T.L.)

3. Değeri belli olan icra takiplerinde tahsil harcı, değer üzerinden
- Ödeme veya icra emrinin tebliği üzerine hacizden evvel ödenen paralardan (Yüzde 2)
  - Hacizden sonra ve satıştan önce ödenen paralardan (Yüzde 4)
  - Haczedilen malların satılıp paraya çevrilmesi suretiyle tahsil olunan paralardan (Yüzde 5)
  - Resmî ve özel müesseseler memur ve hizmetlilerinin maaş, ücret, gündelik ve sair hizmet gelirlerinin haczi suretiyle tahsil olunan paralardan (Yüzde 2)
  - Gayrimenkullerin ve gemilerin tahliye ve tesliminde :
    - İcra emrinin tebliği üzerine tahliye olunduğu takdirde (Yüzde 1)
    - Tahliye ve teslim icra marifetiyle olduğu takdirde (Yüzde 2)
4. İdare harçları (10 T.L.)
(Haczedilen gayrimenkullerin idaresi, kira mukaveleleri düzenlenmesi ve hesap tutulması için.)

II - İflâs harçları :

1. Maktu hare :

İflâsın açılması veya konkordato isteği ve masaya katılma harcı (20 T.L.)

2. Konunun değeri üzerinden hare :

- İflâsta, paylaşılan para üzerinden (Yüzde 5)
- Konkordatoda alacaklılara verilmesi kararlaştırılan para üzerinden (Yüzde 2)

C) Ticaret sicili harçları :

I - Kayıt ve tescil harçları :

1. Ticari işletmenin ve unvanın tescil ve ilânında :

- Gerçek kişilere ait işletmelerde (50 T.L.)
- Şahıs şirketleri ve kooperatiflere ait işletmelerde (150 T.L.)
- Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (300 T.L.)

2. Temsile yetkili kılınan kimselerin tescil ve ilânında :

- Gerçek kişilere ait işletmelerde (25 T.L.)
- Şahıs şirketleri ve kooperatiflere ait işletmelerde (50 T.L.)
- Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (100 T.L.)

3. Ticaret siciline tescil edilmiş olan vakıalardaki değişikliklerin tescilinde : (Muhteva ile ilgili bulunmayan düzeltmelerden hare alınmaz.)

- Gerçek kişilere ait işletmelerde (25 T.L.)
- Şahıs şirketleri ve kooperatiflere ait işletmelerde (50 T.L.)
- Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (125 T.L.)

4. Kayıt silinmesinde :

- Gerçek kişilere ait işletmelerde (10 T.L.)
- Şahıs şirketleri ve kooperatiflere ait işletmelerde (20 T.L.)
- Sermaye şirketlerine ait işletmelerde (50 T.L.)

Şubelerin her biri, (yabancı müesseselerin Türkiyo'deki şubeleri dâhil) ayrıca aynı harca tabidir.

II - Kayıt suretleri ve tasdikname harçları :

- Kayıt suretleri sayfasından (5 T.L.)
- Tasdiknameler (15 T.L.)

D) Diğer yargı harçları (Müşterek kısım) :

I - Suret harçları :

- İlâmın her sayfasının suretinden (3 T.L.)
- Mahkeme ve merci zabıtnameleri ve diğer evrakın beher sayfasının suretlerinden (2,5 T.L.)

- c) Avukatların tasdik ettiği vekâletname suretlerinden (2,5 T.L.)
 d) Sulh hâkimi tarafından tasdik edilen vekâletname suretlerinden (2,5 T.L.)

Re'sen verilmesi icabeden suretler haricolmak üzere, ceza mahkemelerinden alınacak suretlerden de aynı harclar alınır.

II - Muhafaza harcları :

Adliye veznelerine tevdi olunan kıymetli eşyanın kabul ve muhafazası için, muhafaza olunan değer üzerinden

- a) Bir yıla kadar (Binde 5)
 b) Bir yılı geçen her yıl ve kesirleri için (Binde 2,5)

III - Defter tutma harcları :

a) Alelûmum, defter tutma ve tahrir işlerinde 15 liradan az olmamak üzere deftere kaydolunan değer üzerinden (Binde 2)

b) Miras işlerinde defter tutulmasında :

- aa) Mevcut ve alacak bakiyesi hâsıl olmuş ise bu bakiye üzerinden (Binde 2)
 bb) Borç bakiyesi hâsıl olmuş veya mevcut ve alacaklar ile borçlar bakiyesi eşit ise (15 T.L.)
 c) İflâs dairesi tarafından tutulacak defterlerden (15 T.L.)

IV - Miras işlerine ait harclar :

Terekenin tahrir ve tesbiti, mirasın taksimi, tasfiyesi ve idaresinde, bunların konusunu teşkil eden değerler üzerinden (Binde 2)

(Miras idaresinde her sene ve kesirler için harc alınır.)

V - Vasiyetname tanzimine ait harclar :

Medeni Kanununun 479 ncu maddesine göre sulh hâkimi tarafından tanzim edilen resmî vasiyet senetleri (Binde 0,50)

(2) SAYILI TARİFE

Noter harcları

I - Değer veya ağırlık üzerinden alınan nispi harclar :

1. Muayyen bir meblâğı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kağıtlardan beher imza için (Binde 0,50)

Değer üzerinden alınan harcın miktarı 5 liradan az 25 000 liradan çok olamaz.

2. Emanet harcları :

Saklanmak üzere noterlere tevdi edilen değeri belli emanetlerden (Binde 1)

Harc miktarı 5 liradan az olamaz, harc yıllık olarak hesaplanır. Bir yıldan fazla olan her yıl için ilâve olarak yarı harc alınır. Yıl kesirleri tam itibar olunur.

3. Gayrimenkul ve menkullerin idaresi harcı (Binde 2)

Harc yıllık olarak hesaplanır, bir yıldan fazla olan her yıl için ilâve olarak yarı harc alınır. Yıl kesirleri tam itibar olunur. Gayrimenkullerin ve menkullerin değerleri belli değilse değerler takdir yolu ile tesbit ettirilir.

4. Konşimento yazılması harcı :

Konşimentoların yazılmasında eşyanın her gayrisâfi tonundan (10 Krş.)

II - Maktu harclar :

1. Belli meblâğı ihtiva etmiyen ve alınacak hare miktarı kanun ve tarifede ayrıca gösterilmemiş olan senet, mukavele ve kâğıtlardaki imzaların beherinden (5 T.L.)
2. Her nevi tebliğ, ihbar, ihtar ve protestolardan muhataba tebliğ edilecek beher nusha için (5 T.L.)
3. Vekâletnameler :
  - a) Özel vekâletnamelerde beher imza için (4 T.L.)
  - b) Genel vekâletnamelerde beher imza için (6 T.L.)
4. Defter tasdiki :
  - a) Açılış, ara ve kapanış tasdik ve şerhleri (beher defter için) (5 T.L.)
  - b) Açılış tasdiklerinde sayfaların mühürlenmesi :
    - 100 sayfaya kadar (100 sayfa dâhil) (5 T.L.)
    - 100 sayfadan yukarı beher 50 sayfa ve küsuratı için (5 T.L.)
5. Suretler ve tercümelere :
  - a) İlgililere veya ibraz edenlere verilecek her türlü mukavele, senet, yazılı kâğıt ve kayıt suretlerinin beher sayfasından (2 T.L.)
  - b) Tercüme suretleri ve yabancı dille yazılmış kâğıtların suretleri ve tercümelere beher sayfasından (2 T.L.)
6. Saklanmak üzere noterlere tevdi olunan ve değeri belli olmıyan emanetlerle vasiyetnameler her yıl için (yıl kesirleri tam sayılır) (10 T.L.)
7. Tesbit ve tutanak harcları :

Mukavele, senet veya yazılı kâğıtların veya bir şeyin veya bir yerin hal ve şeklinin, ilgili şahısların hüviyet ve ifadelerinin tesbiti (10 T.L.)
8. Piyango, seçim ve toplantılarda hazır bulunmaktan alınacak harclar :

Davet üzerine piyango ve hususi müesseselerin kur'a seçim ve toplantılarında hazır bulunarak düzenlenecek tutanaklarda (100 T.L.)
9. Düzeltme harcı :

Evvvelki işin mahiyet ve değeri değişmemek şartıyla yapılacak düzeltmelere ait beyannamelerden her imza için (2,50 T.L.)
10. Mukavele feshi harcı :

Değeri belli bir borç veya bir taahhüdün ikrarını tazammun etmiyen mukavelelerin feshinden beher imza için (2,50 T.L.)
11. Umumi ibra, umumi makbuz, tahkimname, ölüme bağlı tasarruf senet ve mukaveleleri, ölüncüye kadar bakma akdi, tesis, aile vakıfları, evlât edinme, karı-koca mallarının idaresi, babalığı tanıma senetleri, miras taksim mukaveleleri, ifraz mukaveleleri ve bunlardan rücu ve bunların feshi ve bunların teferruatına dair senet, mukavele ve kâğıtların düzenlenmesinden ve noter tarafından re'sen düzenlenecek tutanaklardan (25 T.L.)

[3] SAYILI TARİFE**Vergi itiraz harcları**

Vergi, resim, hare ve bunlara bağlı cezalarla ilgili anlaşmazlıklardan dolayı mükellefler tarafından itiraz komisyonlarında, Temyiz Komisyonunda ve Danıştayda :

I - Başvurma harcı :

1. Vergi itiraz komisyonlarına başvurmada (5 T.L.)
2. Vergi Temyiz komisyonlarına başvurmada (10 T.L.)
3. Danıştaya başvurmada (20 T.L.)

II - Nispî harclar :

1. İtiraz Komisyonu kararlarında :

Tarhiyata karşı mükellefin itirazı üzerine İtiraz Komisyonunca verilecek kesin kararlarla, temyiz edilmeyerek kesinleşmiş olanlarından karar altına alınan vergi, resim, harc ve ceza miktarlarıyla ilgili anlaşmazlık konusu değer üzerinden,

10 liradan az olmamak üzere

(Binde 2)

2. Temyiz Komisyonu kararlarında :

İtiraz Komisyonu kararlarının temyizen incelenmesi neticesinde Temyiz Komisyonunca verilip kesinleşmiş kararlarla Temyiz Komisyonu Genel Kurulunca verilecek kararlardan karar altına alınan vergi, resim, harc ve ceza miktarlarıyla ilgili anlaşmazlık değeri üzerinden,

15 liradan az olmamak üzere

(Binde 3)

3. Danıştay kararlarında :

Karar altına alınan vergi, resim, harc ve ceza miktarlarıyla ilgili anlaşmazlık konusu değer üzerinden,

20 liradan az olmamak üzere

(Binde 4)

(Bu miktardan evvelce ödenen nispî harc mahsubedilir.)

III - Maktu harc :

Anlaşmazlık konusu değeri bulunmayan tarhiyatta yukardaki pozisyonlarda gösterilen,

1. İtiraz Komisyonu kararlarında

(10 T.L.)

2. Temyiz Komisyonu kararlarında

(15 T.L.)

3. Danıştay kararlarında

(20 T.L.)

4. Temyiz Komisyonu ve Danıştayın tehiri icra kararlarında

(25 T.L.)

[4] SAYILI TARİFE**Tapu ve kadastro işlemlerinden alınacak harclar***I - Tapu işlemleri :*

1. Kayıt harici kalmış olan gayrimenkullerin tescilinden takdir olunan değer üzerinden

(Binde 5)

2. Deniz, göl ve nehir kıyılarında izinsiz doldurma suretiyle iktisabedilen yerlerin tescilinde takdir edilecek değer üzerinden

(Binde 5)

3. Gayrimenkullerin ve mülkiyetten gayri aynı hakların, kanuni ve mansup mirasçılara intikalinde, bağışlamadan rücularda ve vasiyetlerin infazında veya piyango ve ikramiye suretiyle iktisabında kayıtlı değer üzerinden

(Binde 2)

4. Gayrimenkullerin bağışlanmasında kayıtlı değer üzerinden

(Binde 20)

5. Dalıyan ve voli mahallerinin tescil, intikal, hibe, vasiyet, temlik ve sair tasarrufi muamelelerde takdir olunacak kıymet veya bildirilen bedelden yüksek olanı üzerinden

(Binde 30)

6. İfraz veya taksim veya birleştirme işlemlerinde kayıtlı değerler üzerinden

(Binde 1)

7. İpotek tesisinde :

a) İpotekle sağlanan borç miktarı üzerinden

(Binde 2)

b) İpoteğe dâhil gayrimenkullerden birisinin çıkarılarak başkasının ithalinde veya teminat ilâvesinde borç miktarı üzerinden

(Binde 2)

c) Mevcut ipotek derecelerinin sonradan istenilen değişikliklerinde borç miktarı üzerinden

(Binde 1)

8. Muvakkat tesciller :

- Medeni Kanununun 921 nci maddesi gereğince yapılacak tescillerde kayıtlı değer üzerinden (Binde 1)
9. Mal birliği ve mal ortaklığının, mukavelelen mütevellit şüfa, iştirak ve vefa haklarının, aile yurtlarının mutlak veya nakil ile mükellef mirasçı nasbının sicile şerhinden kayıtlı değer üzerinden (Binde 3)
10. Âdi veya hasılat kira mukavelelerinin tapu siciline şerhinde mukavele müddetine göre hesaplanacak kira toplamı ve mukavele mevcut değilse veya mukavelede müddet belirtilmemişse bir yıllık kira bedeli üzerinden (Binde 3)
11. Teferruatın tapu siciline kaydında beyan olunan değeri üzerinden (Binde 2)
12. Satış vaadi sözleşmeleriyle, irtifak hakkı tesisi vaadi sözleşmelerinin tapu siciline şerhinde, sözleşmede yazılı bedel ile kayıtlı değer in yüksek olanından, bedelsiz olanlarından kayıtlı değerden (Binde 3)
13. Her nevi kayıt tashihinde, kayıtlı değer üzerinden (Binde 1)
14. Tapu harcı ve Emlâk Alım Vergisi mevzuuna giren işlemlerle ilgili tescil ve şerhlerin terkininden (10 Lira)
15. Yapı kooperatiflerinin ortaklarına dağıtacağı gayrimenkullerin ortaklar adına tescilinde kayıtlı değer üzerinden (Binde 1)
16. Gayrimenkullere ait haritaların kopyalarının verilmesinde her parsel için (10 Lira)
17. İlgililerin isteği üzerine gayrimenkullere ait verilecek kayıt örneklerinin her birisiyle çıkarılacak belge örneklerinin beher sayfasından (2,5 Lira)

II - Kadastro işlemleri :

Kadastro neticesinde tescil edilen bazı gayrimenkullerde kayıtlı değer üzerinden :

- a) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da beyanname verenlere ait gayrimenkullerin kadastrolanmasında (Binde 3)
- b) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da beyanname vermiyenlere ait gayrimenkullerin kadastrolanmasında (Binde 5)
- c) Aslen senetsiz gayrimenkullerin zilyedi adına kadastrolanmasında beyanname verenlerden (Binde 4)
- d) Aslen senetsiz gayrimenkullerin zilyedi adına kadastrolanmasında beyanname verilmeyenlerden (Binde 6)

(Yukardaki fıkralar gereğince ödenecek harc miktarı her parsel için 10 liradan aşığı olamaz.)

Tapu ve kadastro işlemlerinde nispi harçların en az miktarı 10 liradır.

[5] SAYILI TARİFE

Konsolosluk harçları

I - Değer üzerinden alınacak harçlar :

1. Tereke işlerinde :
- a) Terekenin tahrir, tesbit, idare ve tasfiyesinden (Binde 10)
- b) Tereké, mahallin memurları tarafından tahrir, tesbit, idare ve tasfiye olunduğu takdirde konsoloslukça yapılan murakabeden (Binde 5)
2. Sulhnameler :
- (Kararda yazılı değer üzerinden)
- a) 5 000 liraya kadar olan kısımdan (5 000 dâhil) (Binde 20)
- b) 5 000 liradan sonra gelen kısımdan ilâveten (Binde 5)

II - Gemicilik işlerinde ton üzerinden alınacak harclar :

1. Gemilere konsolosluklarca verilecek bayrak şahadetnameleri :
Beher rüsum tonilâtosundan (0,50 T.L.)
(Bu hare 50 liradan az, 1 500 liradan fazla olamaz.)
2. Ticaret eşyası manifestolarının tasdığında eşyanın beher gayrisâfi tonundan (0,25 T.L.)
(Bu hare 50 liradan az, 500 liradan çok olamaz.)
3. Sıhhiye patentası verilmesi veya vizesi, beher rüsum tonilâtosundan (0,10 T.L.)
(Bu hare 25 liradan az, 500 liradan fazla olamaz.)

III - Maktu harclar :

1. Gemi jurnalının tasdık :
a) Jurnalın tasdık (25 T.L.)
b) Jurnalı sayfa ilâvesi (10 T.L.)
2. Vizeye tabi olan yabancı hava ticaret ve gezinti gemilerinin vizeleri (100 T.L.)
3. İmza ve mühür tasdık (50 T.L.)

(Bulunulan yabancı memleketteki yerli makamlarla o memleketteki yabancı makamlar tarafından verilir Türk makamlarına, veya Türk makamları tarafından verilir bulunulan yabancı memleketteki yerli ve yabancı makamlara ibraz edilecek olan yazılı kâğıt ve suretlerdeki imza ve mühürlerin veya tasdika mütaallik imza ve mühürlerin metne şâmil olmamak üzere tasdık)

4. Yabancı memlekette usulüne uygun olarak yetkili makamlar tarafından tanzim olunan, yazı, kâğıt ve suretlerin o memlekette yürürlükte bulunan kanunlara uygun olduğunun tasdık (50 T.L.)

5. İdari hususlara ait beyanname, ilmühaber, tutanaklar ve şerhler :

- a) Birinci sayfa için (20 T.L.)
- b) Birinci sayfadan sonraki her sayfa için (10 T.L.)

6. Gerçek ve tüzel kişilerin isteği üzerine :

- a) Türk kanunlarının bir veya birkaç maddesinin aynısının verilmesi (beher sayfa için) (20 T.L.)
- b) Bunların tercümesinin tasdık (beher sayfa için) (30 T.L.)

7. Terekenin mühürlenmesi (50 T.L.)

8. Bilirkişi tâyini ve bilirkişi raporlarının tasdık (30 T.L.)

9. Bu tarife ile noter harclarına ait (2) sayılı tarifede zikredilmeyen hukuk işlerine ait diğer yazılı kâğıtlar ve kararlar (20 T.L.)

10. Bu tarifede sayılan yazılı kâğıt ve işlemlerin konsoloshane haricinde düzenlenmesi ve icrasından asıl harca ilâve olarak (50 T.L.)

[6] SAYILI TARİFE**Pasaport, ikamet tezkeresi, vize ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harcları***I - Pasaport harcları :*

1. Umuma mahsus münferit pasaportlar :
3 ay için olanlar (55 T.L.)
6 ay için olanlar (105 T.L.)
1 yıl için olanlar (165 T.L.)
1 yıldan fazla süreli olanlar için (310 T.L.)
(Müddet uzatıldığı takdirde esas harcın yarısı alınır.)

Umuma mahsus müşterek pasaportlar ile bu pasaportların uzatılması halinde pasaportta kayıtlı her şahıs için bu harcın yarısı,

Konsolosluklarca verilecek pasaportlarda da keza bu harcların yarısı alınır.

2. 5682 sayılı Pasaport Kanununun 23 ncu maddesinin son fıkrası gereğince verilen ve yalnız Türkiye'ye dönüş için muteber olan pasaportlarla aynı kanunun 18 nci maddesinde yazılı olan yabancılara mahsus damgalı pasaportlar (25 T.L.)

II - Vize harcları :

1. Giriş vizeleri :

a) Tek giriş (15 T.L.)

b) Mütaaddit giriş (45 T.L.)

2. Transit vizeleri :

a) Tek transit (5 T.L.)

b) Çift transit (10 T.L.)

(1 ve 2 numaralı pozisyonlardaki müşterek pasaportlarda her şahıs için 1 ve 2 No. da gösterilen harcların yarısı alınır.)

3. Yabancıların Türkiye'den çıkışlarında istekleri üzerine verilecek münferit pasaportlara ait dönüş vizeleri (15 T.L.)

III - Yabancılara verilecek ikamet tezkeresi ve Dışişleri Bakanlığı tasdik harcları :

1. İkamet tezkeresi :

a) 6 aylık olanlar (25 T.L.)

b) 1 yıllık olanlar (50 T.L.)

c) 2 yıllık olanlar (75 T.L.)

2. Dışişleri Bakanlığı tasdik harcları (25 T.L.)

[7] SAYILI TARİFE

Gemi ve liman harcları

I - Gemi sicil işlemleri :

1. Gemi tasdiknameleri, beher rüsum tonilâtosundan (0,10 T.L.)
(25 liradan az, 750 liradan çok olamaz.)

2. Gemi siciline kayıtlı gemilerin ivaz karşılığında temlikinde veya muvazaa yoluyla yapılan tescillerin düzeltilmesinde satış veya muvazaa belgelerinde yazılı bedel üzerinden (Binde 10)

(Belge mevcudolması veya belgede bedeli yazılı bulunmaması veya rayiç bedelden düşük olması hallerinde emsal bedeli üzerinden hare alınır. Aile tesisleri, trampa, iktisabı zaman aşımı tescilleri de bu esasa tabidir.)

3. Sicilde kayıtlı gemilerin, ölünceye kadar bakma akdi ile temlikinde, emsal bedeli üzerinden (Binde 2,5)

4. Gemi sicilinde kayıtlı gemiler üzerine ivaz karşılığında mukavele ile intifa hakkı tesisinde, bedeli üzerinden (Binde 2,5)

5. Gemi siciline kayıtlı gemiler üzerinde tesis olunacak ipoteklerden sağlanan borç miktarı üzerinden (Binde 0,5)

6. Kira mukavelelerinin gemi siciline şerhinde mukavelede şart koşulan kira bedeli toplamı üzerinden (Binde 0,5)

7. Harc mevzuuna giren işlemlerin terkininden (Tescilinde alınan harc miktarını aşamaz.) (10 T.L.)

8. Gemi sicilinde yapılan kayıt düzeltmelerinden, beher rüsum tonilâtosundan (0,10 T.L.)
(10 liradan az, 100 liradan çok olamaz.)

9. İstek üzerine verilen ve gemi siciline atıf yapılmış olan belge suretleri ile sicil kayıt suretlerinden (5 T.L.)

II - Liman işlemleri :**1. Denize elverişlilik belgesi :**

En az 25 lira maktu harca ilâve olunarak aşağıdaki tarifeye göre harc alınır :

İlk 150 tonilâto için beher rüsum tonilâtosundan	(50 Krş.)
Sonra gelen 350 tonilâto için beher rüsum tonilâtosundan	(25 Krş.)
Sonra gelen 2 500 tonilâto için beher rüsum tonilâtosundan	(15 Krş.)
3 000 tonilâtodan yukarı için beher rüsum tonilâtosundan	(10 Krş.)

(Harc tutarı 1 000 liradan çok olamaz.)

2. Ölçme belgesi :

En az 50 lira maktu harca ilâve olarak aşağıdaki tarifeye göre harc alınır :

İlk 150 tonilâto için beher rüsum tonilâtosundan	(100 Krş.)
Sonra gelen 350 tonilâto için beher rüsum tonilâtosundan	(75 Krş.)
Sonra gelen 2 500 tonilâto için beher rüsum tonilâtosundan	(50 Krş.)
3 000 tonilâtosundan yukarısı için beher rüsum tonilâtodan	(20 Krş.)

(Harc tutarı 2 000 liradan çok olamaz.)

3. Yola elverişlilik belgesi :

Aşağıdaki tarifeye göre harc alınır :

51 — 150 rüsum tonilâtoluk gemilerden	(10 T.L.)
151 — 500 rüsum tonilâtoluk gemilerden	(20 T.L.)
501 — 3 000 rüsum tonilâtoluk gemilerden	(40 T.L.)
3 000 rüsum tonilâtodan yukarı gemilerden	(50 T.L.)

50 rüsum tonilâtoya kadar olan gemiler harçtan muaftır.

4. Ulaştırma Bakanlığınca verilen bayrak şahadetnameleri, beher rüsum tonilâtodan

(50 liradan az, 1 500 liradan çok olamaz.)

5. Gemi jurnallarının liman idarelerinde tasdiki	(5 T.L.)
--	----------

6. Yeterlik belgesi harçları :

a) Uzak yol kaptanlığı ve başmakineistliği için	(30 T.L.)
b) Yakın yol kaptanlığı ve başmakineistleri ile Marmara ve İzmir kılavuzluğu için	(25 T.L.)
c) Uzak yol ve yakın yol güverte ve makina zâbitliği ile liman kılavuzluğu için	(20 T.L.)
d) Liman ve kıyı kaptanlığı, deniz motoreuluğu, deniz buhar veya motor makineistliği, dalgıçlık ve amatör denizcilik için	(15 T.L.)
7. Türk denizei kütüğü kayıt suretlerinden	(5 T.L.)

[8] SAYILI TARİFE**İmtiyazname, ruhsatname ve diploma harçları****I - İmalât ruhsatları :****1. Mustahzar ruhsatnameleri :**

Tıbbi ve ispençiyari müstahzarların ticarete çıkarılması için Sağlık Bakanlığınca verilecek ruhsatnameler :

a) Memleket dışında imal olunup ithal edilenler	(500 T.L.)
b) Memleket içinde imal olunanlar	(200 T.L.)
c) Ruhsatname verilmeden önce yapılacak tahlillerden alınacak gider karşılığı:	
— Hariçten ithal edilenler	(200 T.L.)
— Memleket içinde imal olunanlardan	(100 T.L.)

2. İhtira beratları :

- a) İhtira beratlarının tescilinden (150 T.L.)
 b) İhtira beratlarının uzatılmasından her yıl için (25 T.L.)
 c) Munzam ihtiraların tescilinden (75 T.L.)
 d) İhtira beratlarıyla munzam ihtiraların devir, intikal ve intifa haklarının tescilinden ve menşe memleket vesikalarından (50 T.L.)

3. Markalar :

- a) Markaların tescilinden (Bir marka için) (100 T.L.)
 b) Markaların sürelerinin uzatılmasından (50 T.L.)
 c) Markaların veya intifa haklarının devir ve intikallerindeki tescillerinden ve menşe memleket vesikalarından (50 T.L.)
 d) Markaların devletlerarası tescilinden (Devletlerarası büroya ödenecek harclardan ayrı olarak) (50 T.L.)

II - İhracatçı ruhsatnameleri :

3018 numaralı Kanun mucibince verilecek ihracatçı ruhsatnameleri (500 T.L.)

Yukarıdaki miktara ilâveten :

- a) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddesi için (50 T.L.)
 b) Bu ruhsatnamelerde yazılı her bir ihraç maddeleri grubu için (100 T.L.)

Ruhsatnamelerin verilmesinden sonra ruhsatnamelere yeniden ilâve olunacak her bir ihraç maddesi veya grubu için, (a) ve (b) fıkralarında yazılı harc alınır.

Bu ruhsatnameler her yıl Ocak ayı içinde Ticaret Bakanlığınca vize edilir. Vize muamelesinde ruhsatnamenin tabi olduğu harc alınır. Ocak ayından sonra vize edildiğine dair Ticaret Bakanlığının tasdikini haiz bulunmayan ruhsatnameler muteber sayılmaz. Yıl içinde yeniden alınan ruhsatnameler verildiği yıl için ayrıca vizeye tabi tutulmaz.

III - Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri ve işletme imtiyazları :

1. Maden arama ruhsatnameleri (150 T.L.)
 2. Maden işletme ruhsatnameleri (500 T.L.)
 3. Maden işletme imtiyazları ve imtiyazların temdidini (2 500 T.L.)

Yukarıda ruhsatname ve imtiyazların kısmen veya tamamen devir ve intikallerinde asli harcı yarısı alınır.

IV - Petrol işlemleri :

1. Sicil işlemleri :

- a) Arama ve işletme ruhsatnameleri, kullanma hakkı ve belge istihali taleplerinin tescilinden (250 T.L.)
 b) Arama ve işletme ruhsatnameleri, kullanma hakkı ve belgelerin tescilinden (300 T.L.)
 c) Arama ve işletme ruhsatnamelerinde ve belgelerde yapılan değişikliklerin tescilinden (150 T.L.)
 d) Arama ve işletme ruhsatnameleri ile belgelerin devirlerinin veya bunların sahiplerine verdiği haklardan muayyen bir kısmında, diğer bir hükmi şahsa muvakkaten kullanma hakkı tanınmasının tescilinden (250 T.L.)
 e) Diğer hususların tescilinden (100 T.L.)

2. Ruhsatlar :

- a) Müsaade vesikaları (500 T.L.)
 b) Arama ruhsatnameleri (600 T.L.)
 c) İşletme ruhsatnameleri (5 000 T.L.)
 d) Belgeler (600 T.L.)

Arama ve işletme ruhsatnameleri ile belgelerin temdit veya devrinden yarı harc alınır.

3. Tarifelerin tasdiki

(100T.L.)

V - Satış ruhsatnameleri :

1. Tekel konusuna giren maddeleri satmak isteyenlere verilecek satış ve ruhsat tezkereleri
- (Her yıl için)
1 nci sınıf dükkânlarda	(150 T.L.)
2 nci sınıf dükkânlarda	(100 T.L.)
3 ncü sınıf dükkânlarda	(50 T.L.)
4 ncü sınıf dükkânlarda	(25 T.L.)
Geziciler	(10 T.L.)

(Tekel İdaresi, lüzum gördüğü köylerde ve şehir haricinde işçilerin toplu bulunduğu mahallerde ve panayırnlarda satış yapacaklara haratsız ruhsat ve tezkere verebilir.)

2. Tekel konusuna giren maddeleri, imal ve ithal etmek isteyenlere verilecek izin vesikaları (her yıl için) (200 T.L.)

Dış memleketlere ihraç etmek için imalât yapanlardan bu harcın yarısı alınır.

3. Pul ve kıymetli kâğıtlar bayilerine verilecek ruhsatnameler (her yıl için, son nüfus sayımına göre) :

Nüfusu 10 000 den aşağı yerlerde	(10 T.L.)
Nüfusu 10 000 - 50 000 olan yerlerde	(25 T.L.)
Nüfusu 50 000 den yukarı olan yerlerde	(50 T.L.)

4. Tıbbi eczalar ve kimyevi maddeleri toptan satan ticarethanelerden alınacak ruhsat harçları :

Ecza ticarethaneleriyle sanat ve ziraat işlerinde kullanılan zehirli ve müessir kimyevi maddelerin toptan satışına mahsus ticarethaneleri açmak için Sağlık Bakanlığınca verilecek ruhsatnameler (son nüfus sayımına göre).

Nüfusu 30 000 e kadar olan mahallerde	(200 T.L.)
Nüfusu 30 000 ile 50 000 arasında olan mahallerde	(400 T.L.)
Nüfusu 50 000 ile 100 000 arasında olan mahallerde	(600 T.L.)
Nüfusu 100 000 ve daha yukarı olan mahallerde	(1 000 T.L.)

VI - Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar :

1. Eczane açanlardan alınacak ruhsat harçları :

Yeniden eczane açmak üzere verilen ruhsatnameler (son nüfus sayımına göre)

Nüfusu 5 000 e kadar olan mahaller için	(50 T.L.)
Nüfusu 5 000 ile 10 000 arasında olan mahaller için	(100 T.L.)
Nüfusu 10 000 ile 20 000 arasında olan mahaller için	(300 T.L.)
Nüfusu 20 000 ile 40 000 arasında olan mahaller için	(400 T.L.)
Nüfusu 40 000 ile 75 000 arasında olan mahaller için	(700 T.L.)
Nüfusu 75 000 ile 100 000 arasında olan mahaller için	(1 000 T.L.)
Nüfusu 100 000 ve daha yukarı olan mahaller için	(1 500 T.L.)

2. Mimarlık ve mühendislik ruhsatnameleri :

a) Programlarının Türk Yüksek Mühendis ve Yüksek Mimar Eğitim Müesseseleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir yabancı yüksek mühendis veya yüksek mimar eğitim müessesesinden diploma almış olanlara usulüne göre verilecek ruhsatnameler (150 T.L.)

b) Programlarının Türk Teknik Okulu mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir yabancı mühendis veya mimar eğitim müessesesinden diploma almış olanlara usulüne göre verilecek olan ruhsatnameler (100 T.L.)

3. Mütihassıs tabiplik vesikaları :

a) Türkiye'de ihtisas yapmış olan Türk hekimlerine verilecek ihtisas vesikaları (150 T.L.)

- b) Yabancı memleketlerde ihtisas yapmış olan Türk hekimlerine verilecek ihtisas vesikalari (150 T.L.)
- c) Yabancı memleketlerin Tıp Fakültesinden mezun Türk hekimlerine Türkiye Cumhuriyeti hudutları dâhilinde tababet icra etmek üzere verilecek mezuniyet vesikalari (150 T.L.)
4. Mütchassis kimyagerlik vesikalari :
- a) Türkiye'de ihtisas yapmış olan Türk kimyagerlerine verilecek ihtisas vesikalari (150 T.L.)
- b) Yabancı memleketlerde ihtisas yapmış olan Türk kimyagerlerine verilecek ihtisas vesikalari (150 T.L.)
- c) Yabancı memleketler mektep veya fakültelerinden mezun Türk kimyagerlerine Türkiye'de icrayı sanat etmek üzere verilecek mezuniyet vesikalari (150 T.L.)
5. Dişçilere ait mezuniyet vesikalari :
- Yabancı memleketler dişçi mektep veya fakültelerinden mezun olan diş tabiplerine Türkiye'de icrayı sanat etmek üzere verilecek mezuniyet vesikalari (150 T.L.)
6. Veterinerlere ait mezuniyet vesikalari :
- Yabancı memleketler mektep veya fakültelerinden mezun olan veterinerlere Türkiye'de icrayı sanat etmek üzere verilecek mezuniyet vesikalari (50 T.L.)
7. Ebe, hemşire, sünnetçilere verilecek ruhsatnameler :
- a) Kurs ve imtihan sonu muvaffak olan hemşire, ebe ve sünnetçilere verilecek ruhsatnameler (25 T.L.)
- b) Ecnebi memleketlerdeki mekteplerden mezun olan Türk tebaası hemşire, ebe, sağlık memuru ve lâborantlara Türkiye'de icrayı sanat etmek üzere verilecek ruhsatnameler (25 T.L.)
- c) Küçük sıhhat memurları mektebinden mezun olanlara verilecek şahadetnameler (25 T.L.)
8. Gözlükçülük ruhsatnameleri :
- Hususi kanununa göre verilecek fennî gözlükçülük ruhsatnameleri (150 T.L.)
9. Hususi hastaneler açma ruhsatnameleri :
- a) Para ile hasta bakan hususi hastanelere verilecek açma ruhsatnameleri :
- 20 yataklıya kadar olanlar (250 T.L.)
- 20 - 50 yataklıya kadar olanlar (500 T.L.)
- 50 - 100 yataklıya kadar olanlar (750 T.L.)
- 100 yatak veya daha yukarı olanlar (1 000 T.L.)
- (Son nüfus sayımına göre nüfusu 200 000 den aşağı bulunan mahallerde açılacak hastanelerden bu harelarin dörtte biri alınır.)
- b) Radyoloji, radyo ve elektrikle teşhis ve tedavi ve diğer fizyoterapi müesseseseleri açmak için verilecek ruhsatnameler (250 T.L.)
10. Lâboratuvarlara ait ruhsatnameler :
- Serini ve gıdai taharriyat ve tahliller yapılan ve misli teamüller aranılan umuma mahsus bakteriyoloji ve kimya lâboratuvarları açmak için verilecek ruhsatnameler (100 T.L.)
11. Avukatlık ruhsatnameleri :
- Hususi kanunu mucibince verilecek avukatlık ruhsatnameleri (150 T.L.)
12. Ödünç para verme izin vesikalari :
- a) Ödünç para verme işleri ile meşgul olacak özel ve tüzel kişilere verilecek izin vesikalari (Her yıl için) (100 T.L.)
- b) Ödünç para verme işlerine tavassut edenlere verilecek izin vesikalari (Her yıl için) (50 T.L.)
- c) Rehin üzerine ödünç verme işiyle iştigal edeceklere Medeni Kanununun 876 nci maddesi gereğince verilecek izin vesikalari (Her yıl için) (150 T.L.)

13. Eski eserler ve define arama ve sondaj ruhsatnameleri :

Eski eser ve define arama ve sondaj ruhsatnamelerinden :

- a) Eski eser araştırmaları için verilecek hafriyat ruhsatnameleri (Beher yıl için) (30 T.L.)
 b) Eski eser araştırmaları için verilecek sondaj ruhsatnameleri (Beher ay için) (15 T.L.)
 c) Define araştırmaları için verilecek ruhsatnameler (Beher iki ay için) (30 T.L.)

14. Gümrük komisyoncularına mahsus ruhsatnameler gümrük komisyoncularına ve rilecek ruhsatnameler :

- Birinci sınıf gümrüklerde çalışanlar için (500 T.L.)
 İkinci sınıf gümrüklerde çalışanlar için (250 T.L.)

15. Kara ve deniz av tezkereleri :

Hususi kanunu gereğince verilecek ruhsat tezkereleri (Her yıl için) :

- a) Su ürünleri müstahsılları için (1 T.L.)
 b) Kara avcılığın ruhsat tezkereleri (Köylüler hariç, her yıl için) :
 1. Avcı cemiyetine dâhil olanlardan (10 T.L.)
 2. Avcı cemiyetlerine dâhil olmayanlardan (15 T.L.)

16. Silâh taşıma müsaadelerine ait vesikalar resmî makamlar tarafından hususi eş- hasa verilecek silâh taşıma müsaadesi vesikaları (Her yıl için) (50 T.L.)

17. Sigorta ruhsatnameleri :

- a) Hususi kanunu gereğince sigorta şirketlerine verilecek sigorta ruhsatnameleri (2 000 T.L.)
 b) Hususi kanunu gereğince yabancı sigorta şirketlerine verilecek zeyil ruhsatna- meleri (1 000 T.L.)

VII - Okul diplomaları :

1. Ortaokullar ile bu dereceye muadil okullarda veya bu derecedeki sanat veya mes- lek okul ve enstitülerinden mezun olanlara verilecek diplomalar (3 T.L.)
 2. Lise veya bu dereceye muadil okullarda bu derecedeki sanat ve meslek okul ve ens- titülerinden mezun olacıklara verilecek diplomalar (5 T.L.)
 3. Üniversite haricinde kalan yüksek okullardan veya aynı derecedeki sanat ve mes- lek okul ve enstitülerinden mezun olacıklara verilecek diplomalar (10 T.L.)
 (Her üç numaradaki parasız yatılılar hariç)

[9] SAYILI TARİFE

Trafik harçları

I - Kayıt ve tescil harçları :

Araçların Karayolları Trafik Kanununa ve Tüzüğüne göre yapılacak kayıt ve tescil işlemlerinden bir defaya mahsus olmak üzere hare alınır.

1. Motorsuz taşıtlardan (5 T.L.)
 2. Motorlu taşıtlardan :
 a) Motosikletlerden (10 T.L.)
 b) Diğerlerinden (20 T.L.)

(Otomobil, kaptıkacı, minibüs, kamyonet, otobüs, kamyon, lâstik tekerlekli traktör, çekici araçlar ve benzerleri)

II - Ehliyetname harcları :

Karayolları Trafik Kanunu ve Tüzüğüne göre verilecek ehliyetnamelerden bir defaya mahsus olmak üzere hare alınır.

1. Amatör ehliyetnamelerinden	(50 T.L.)
2. Profesyonel ehliyatnamelerden	(15 T.L.)
3. Ağır vasıta ehliyetnamelerinden	(25 T.L.)
4. Traktör ehliyetnamelerinden	(10 T.L.)
5. Uluslararası ehliyetnamelerden	(20 T.L.)

III - İmtihan harcları :

Karayolları Trafik Kanunu ve Tüzüğü hükümleri dairesinde yapılacak imtihanlarda, her imtihana girenlerden bir defaya mahsus olmak üzere hare alınır.

1. Şürücü ehliyetnamesi almak isteyenlerden	(10 T.L.)
2. Şoför adayı belgesi almak isteyenlerden	(10 T.L.)
3. Motosiklet veya traktör şoförü ehliyetnamesi almak isteyenlerden	(15 T.L.)
4. Diğer şoför ehliyetnamesi almak isteyenlerden	(50 T.L.)
5. Yetkililerce tekrar ehliyetname imtihanına sevk olunması halinde :	
a) Şürücülerden	(5 T.L.)
b) Şoförlerden	(10 T.L.)

IV - Ehliyetname vizesi harcları :

1. Şürücü ehliyetnamelerinin vizelerinde	(5 T.L.)
2. Amatör ehliyetnamelerinin vizelerinde	(10 T.L.)
3. Profesyonel ehliyetnamelerinin vizelerinde	(10 T.L.)
4. Traktör ehliyetnamelerinin vizelerinde	(5 T.L.)

V - Fennî muayene harcları :

Karayolları Trafik Kanunu ve Tüzüğü hükümleri dairesinde araçların belli sürelerde yapılacak fennî muayenelerinde hare alınır.

1. Motorsuz taşıtlardan	(5 T.L.)
2. Motorlu taşıtlardan	(10 T.L.)

VI - Ruhsat harcları :

Karayolları Trafik Tüzüğü'nün :

1. 17 nci maddesine göre verilecek ruhsatlardan	(50 T.L.)
2. 19/1 ve 19/2 nci maddesine göre verilecek ruhsatlardan	(200 T.L.)
3. 19/3 ncü maddesine göre verilecek ruhsatlardan	(50 T.L.)
4. 19/5 ve 19/7 nci maddelerine göre verilecek ruhsatlardan	(50 T.L.)

5. 31 nci maddesine göre verilecek :

a) Motorsuz taşıt geçici ruhsatnamelerinden	(5 T.L.)
b) Motosiklet geçici ruhsatnamelerinden	(10 T.L.)
c) Diğer motorlu taşıt geçici ruhsatnamelerinden	(20 T.L.)
d) Tecrübe ruhsatnamelerinden	(100 T.L.)
6. 66 ncı maddesine göre verilecek ruhsatlardan	(50 T.L.)

		<u>Millet Meclisi</u>	<u>Cumhuriyet Senatosu</u>
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 9.7.1964	1/395	1/376
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiği-ne dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 10.7.1964	4/232	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

<u>Millet Meclisi Tutanak Dergisi</u>			<u>C. Senatosu Tutanak Dergisi</u>			<u>Millet Meclisi Tutanak Dergisi</u>		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
11	38	388	17	33	551	30	100	339
19	105	3	20	69	416:418	31	117	402
25	37	319:349	70	457:487,488,	508:580	118	455:462	
	38	436:443,446, 479,488:491						
	39	504,523,524, 525:528						

Millet Meclisi 282 ve 282 ye 1 nci ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisi 37 ve 118 nci Birleşim Tutanak dergisine, Cumhuriyet Senatosu 438 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 69 ncu Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Adalet, İşleri, Dışişleri, Ulaştırma, Sanayi, Maliye ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon ile Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, İşleri, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Bayındırlık ve Ulaştırma, Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon.